

Protokoll 2024/1

Tid: 26 april 2024 kl 13.00-14.30

Plats: Konferensrum Bogskär

Deltagare: Lantråd Katrin Sjögren, ordförande
Vice Lantråd Annika Hambrudd
Avdelningschef Niklas Stenbäck
VD Susanne Olofsson
Landshövding Marine Holm-Johansson
Förvaltningsöverläkare Per-Anton Westerberg
Verksamhetsledare Evelyn Joelsson-Påvals
Jurist Sara Karlman
Specialsakkunnig i integration Dan Sundqvist, sekreterare

Frånvarande: Rättschef Michaela Slotte,
Kommundirektör Mattias Jansryd,
Stadsdirektör Arne Selander

- 1. Mötets öppnande**
Lantrådet Katrin Sjögren inledde mötet. Deltagarna presenterade sig för varandra. Mötet förklarades öppnat kl. 13:10.
- 2. Godkännande av dagordning**
Dagordningen godkändes utan ändringar.
- 3. Val av vice ordförande**
Förslag: Vice Lantråd Annika Hambrudd

Förslaget godkändes.
- 4. Formalia**
Justering av protokoll
Föreslås att protokollen skickas ut per epost efter varje möte för justering. I det fall inga kommentarer inkommer inom en vecka anses protokollet godkänt. Vid eventuella oklarheter justeras protokollet vid följande möte.

Mötesplanering

Föreslås att språkrådet håller möte ca 2–3 gånger per år. Avsikten är att företrädesvis lägga mötena på fredagar från kl 13.

Förslagen gällande formalia godkändes samt att eventuella extra insatta möten kan kallas till vid behov.

5. Mötesdagar under 2024

Fredag 20 september kl 13:00-14:30

Fredag 29 november kl 13:00-14:30

Förslaget godkändes. Möteskallelserna skickas ut direkt efter mötet. Kallelse samt bilagor sätts in i den digitala möteskallelsen.

6. Diskussion om kommande möten

Förslag att följande teman diskuteras vid kommande möten 2024

- *Språkfrågor i ett nordiskt perspektiv*
- *Digitaliseringens möjligheter och utmaningar*

Flera centrala förbättringsområden belystes inom digitalisering, särskilt vad gäller integration av svenska språket i systemen, tekniska förklaringar om Ålands digitaliseringsprocess, och förstärkt regionalt samarbete med andra svenskspråkiga områden. För att ta itu med dessa frågor föreslogs vidare diskussioner och konkreta åtgärder. Ett initiativ som lyftes var att Språkrådet bör undersöka möjligheten för Ålands landskapsregering att ta fram ett PM som detaljerat beskriver strategier och planer för digitaliseringen, med fokus på språkliga aspekter och tekniska specifikationer.

Mötet belyste vikten av språk och kultur inom det nordiska samarbetet för att främja samarbete. I andra nordiska länderna och på Färöarna och Grönland behandlas språkfrågor av den nordiska karaktären i respektive språkråd. Åland borde förtydliga Språkrådets roll i en nordisk kontext. Niklas Stenbäck informerade att inom den nordiska samarbetet finansierar MR U Nordkurs, Nordspråk, Språkpiloterna, Nätverket för språknämnderna i Norden (NSN) och Det nordiska teckenspråksnätverket. Nätverket för språknämnderna i Norden är ett forum för informationsutbyte och samarbete mellan de nordiska språknämnderna. Syftet med samarbetet är att främja den nordiska språkförståelsen, att stärka de nordiska språkens ställning och att främja en demokratisk språkpolitik och språksyn i Norden. Nätverket arbetar också för att stärka och vårda nordiska språk med färre användare (urfolksspråk, nationella minoritetsspråk och teckenspråk).

Språkrådet ber Ålands landskapsregering utreda möjligheten för Åland att representeras i Nätverket för språknämnderna i Norden (NSN).

Förslagen godkändes enhälligt. Digitaliseringsrelaterade frågor behandlas vid det kommande mötet (20.9) och språkfrågor i ett nordiskt perspektiv ska tas upp vid nästa möte i november (29.11). Ordförande och sekreterare kartlägger och kallar eventuellt in ansvariga för en fördjupad diskussion.

7. Diskussion om åtgärdsplan kopplade till föregående mandatperiods genomgång av sektorerna

Huvudmålet med revisionen av den nordiska språkdeklarationen är att förkorta deklARATIONSTEXTEN för att förbättra dess tillgänglighet samt dess strategiska och operationella effektivitet inom det nordiska samarbetet. Arbetet med revisionen inleddes innan pandemiutbrottet och att de ursprungliga intentionerna bakom den nuvarande deklARATIONEN fortsatt är giltiga. Särskilda utmaningar som revisionen har mött under processen är komplexiteten i att förenkla texten utan att förlora dess innebörd. De nordiska utbildningsministrarna kommer att signera den slutliga versionen av deklARATIONEN i början av maj. Den nya deklARATIONEN kommer att fungera som underlag för framtida nordiska samarbetsprogram.

Vidare fördes en diskussion om den ökande användningen av engelska språket inom Norden och hur detta kan påverka möjligheterna att kommunicera på skandinaviska språk. Vikten av att bevara och främja skandinaviska språk i officiella sammanhang betonades som ett centralt element i att upprätthålla en gemensam nordisk identitet.

Det diskuterades även ett pågående samarbete mellan Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) och läkarutbildningen vid Åbo universitet, med syfte att säkerställa tillgången på svenskspråkiga läkare samt förbättra servicen för svensktalande patienter.

Ordföranden och sekreteraren planerar att granska och analysera tidigare mötesprotokoll. En översyn kommer att presenteras vid det ett kommande möte.

8. Mötet avslutas

Mötet avslutas kl. 14:13

Ordförande,
Lantråd Katrin Sjögren

Sekreterare,
Specialsakkunnig i integration
Dan Sundqvist